ПЕРЕДМОВА

Сімнадцятий номер журналу «Часопис цивілістики» присвячено методологічним засадам вдосконалення цивільного законодавства України. У випуску журналу висвітлюються важливі питання цивільного, сімейного, господарського та конституційного права, які на сьогодні викликають особливий інтерес у наукових колах та на практиці.

Попри всю різноманітність тематики і характеру викладу матеріалу у статтях, представлених у цьому номері журналу, є чимало спільного. Сюди можна віднести безперечну новизну багатьох положень і висновків, особливий характер викладу, гостру полемічність, в якій без сумніву заслуговує на схвалення наполегливість у відстоюванні своїх позицій авторами досліджень.

Серйозність дослідження забезпечується використанням авторами значної кількості вітчизняної та іноземної літератури, посиланнями на законодавство України та інших держав. Авторами запропоновані правові конструкції, які раніше не застосовувалися у законодавстві України, однак успішно застосовуються у цивілістичній доктрині інших держав.

Харитонов Є.О. та Харитонова О.І. розглядають у спільній статті на сторінках журналу питання концепту приватного права як методологічної засади вдосконалення цивільного законодавства України. В результаті дослідження сутності зазначеного явища автори дійшли до висновку про значення правового менталітету як чинника формування концепту приватного права. Саме стосовно приватного права повністю слушним є зауваження стосовно неприпустимості зведення правової реальності лише до проблеми закону, юридичної норми, їхнього співвідношення тощо. Натомість, духовно-культурологічна теорія правосвідомості і права (яка ґрунтується на врахуванні правового менталітету) має зайняти належне їй місце самостійного підходу до розуміння права поряд з природно-правовим та позитивістським, оскільки право не є лише догма права (позитивізм), але й не зводиться лише до моралізації права (юснатуралізм).

Аналіз методологічних засад вдосконалення цивільного законодавства України проводиться також Голубєвою Н.Ю. у статті «Значення загальної теорії (вчення) про зобов'язання для подальшого вдосконалення цивільного законодавства». В роботі наводиться обґрунтування значення загальної теорії (вчення) про зобов'язання для подальшого вдосконалення цивільного законодавства та методологічні засади побудови загальної концепції зобов'язань.

Методологія вдосконалення цивільного законодавства України розкривається також у статтях Некіт К.Г., Басай О.В. «Методологічне значення засад цивільного законодавства», Михайлюк Г.О. «Міжнародні угоди як форма (джерело) вдосконалення цивільного законодавства України», Жекова Д.В. «Поняття реорганізації юридичної особи: законодавчий та докринальний підходи», Іванова А.В. «Дві моделі девелопменту нерухомості в Україні».

Рубрика «Питання теорії» представлена науковими доробками у сфері права інтелектуальної власності (Бааджи Н.П.), правового регулювання статусу суб'єктів сімейного права (Бориславська М.В, Деревнін В.С., Кривенко Ю.В., Мельник О.В.), господарських договорів (Давидова І.В.), захисту прав засновників акціонерного товариства (Костова Н.І.), виборчого права (Панкевич І.М.), спадкового права (Фомічова Н.В., Горобченко Ю.Ю.), опіки над майном (Адаховська Н.С.), права власності (Копилова Ж.В., Головня І.Я.), теорії права (Дашковська Т.М.), а також авторами характеризуються окремі види зобов'язань (Гребенщікова Т.А., Наконечний А.Б., Полуніна О.О.).

У рубриці «Практична цивілістика» автори приділили належну увагу важливим проблемам житлового (Аврамова О.Є., Фолошня Д.І.), сімейного (Сафончик О.І., Верховець К.С.) та цивільного процесуального права (Бессараб Н.М.).

«Порівняльна цивілістика» представлена роботами Харитонової Т.Є. «Права на чужу земельну ділянку у юридичній романістиці» та Лабунської А.А. «Історичний розвиток переддоговірної відповідальності в доктрині, судовій практиці та цивільному законодавстві Німеччини».

Історичний метод використаний у дослідженнях Кирилюк А.В. «Юридична природа мережі інтернет: історія створення, будова та можливості», Смілянець І.П. «Сімейні правовідносини у римському праві» та Абрамова М.В. «Щодо підстав усунення від права на спадкування в римському праві».

У рубриці «Коментар законодавства» Харитонова О.І та Ульянова Г.О. дослідили поняття та наслідки виявлення академічного плагіату відповідно до нового Закону України «Про вищу освіту».

Сподіваємося, що матеріал, поданий у сімнадцятому номері журналу «Часопис цивілістики» буде корисним науковим робітникам, практикуючим юристам та усім, хто цікавиться проблемами цивілістики.

Доктор юридичних наук, професор,
академік НАПрН України,
президент Національного університету
«Одеська юридична академія»
Сергій Васильович Ківалов